

GUIES

El meu «debut» viatger arribà tard. Ser dona i molt jove a les acaballes de la Dictadura eren obstacles importants. Encara no estàvem fets a dur pel món motxilla al muscle, a la democràcia de l'entrepà i els quinzets. De primer, per als qui podien, era quasi en exclusiva un turisme «de paquet». Hi entrava tot: des d'hotels i bitllets d'anada i tornada «a peu de casa» fins a tiquets per excursions, museus i espectacles musicals. Tot. El guia també hi entrava. Així anàvem pel món. Bé, en tot cas, per Europa, algun pessic d'Amèrica i el nord d'Àfrica. Ja n'hi havia, és cert, qui anava a més. Sempre n'hi ha hagut. Però el gros del personal triava el paquet. Encara hi ha qui el tria, però ara ens ho pensem més.

Els guies en constituïen un complement gairebé essencial. A mans seues, esdeveníem fills consentits de pares diligents. Amb tot, poc arribàvem a saber-ne. Alguns eren paisans nostres. Vells estudiants de l'idioma atuïts pel «dard amorós» de l'indígena o per unes condicions de vida millors. D'altres, néts de republicans fugits de la desfeta. Trobaven a faltar un país mai no vist; eren com llaguts vorejant rius fronterers.

El turisme ha evolucionat una mica. Del vell viatger d'estampa aventurera no n'hi ha massa. Tampoc no n'hi va haver mai molts. Això era cosa de llibres de viatges i pel·lícules de cine. (M'han dit que, ara, alguna cosa passen també per la televisió). Calia valor. També ara. I «possibles». Però el mercadeig capitalista ha fet del turisme «necessitat». El coneixement de l'altre? Em tem que no van per aquí les coses... I que l'invent no esdevinga una amenaça més pel planeta. No es tracta d'una migració buscant aigua o pa per dur gola avall; tampoc de travessia científica o investigació antropològica. Ni tan sols de «munyidor» econòmic. En tot cas, passejada virtual per omplir autobusos, aeroports i hotels «fins al

galliner» en temps de folgança. Que la inactivitat és la mare dels vicis i cal conduir la gent pel «bon camí».

Avui, tothom fa turisme. I aquest frenètic amunt i avall reclama un guia com cal. Especialitzat. I s'hi pot trobar; depén d'allò que anem buscant. En Internet, en algunes ONGS, en organismes d'uns pocs països que animen a un «turisme responsable» —el que no arrasa.

Pel guia deduïm el viatger. N'hi ha qui vol guia pertot arreu. Siga ciutat o selva. En alguns països es fan indispensables. Així, per dones que viatgen soles espanta estaquirots i alleugera entrebancs. Del guiatge pot dependre en ocasions passar del gaudi a la tragèdia. No exagere. Un plus a favor és que els guies ens òbriguen casa, amics i família, a canvi de diners, clar. En diríem una mena de «paquet» poc convencional. Però pot esdevenir així una aventura dins l'aventura. Sempre que ens vinga de grat; i que ens hi fem entendre.

Per a l'excursió virtual, millor el «paquet» de sempre. O la llar i un pai-pai davant el televisor. No es tracta tan sols d'adaptar-se a la cuina dels visitats, no. Cal també patir alguns petits inconvenients, com ara circular per un pendent muntanyós sense frens i sols descobrir-ho quan el guia ja no pot ocultar-t'ho més. O arribar en un barranc i dubtar si deixar-t'hi caure o tirar enrere per rebre salutacions d'un grup amb intencions no massa clares. O perdre't amb guia, xofer i cuiner pel desert, sense fanals que t'orienten ni un mal gos que et lladre. O..., en fi, deixem-ho córrer. Tampoc no podem passar per alt que són qui sap les hores a conviure amb un estrany, a confiar-hi. Però pot pagar la pena; malgrat el dol en l'adéu, s'hi crea de tant en tant un vincle la naturalesa del qual ens arrenca de les nostres misèries quotidianes tot compartint la seua mesura del món, tot fent-nos la il·lusió que, per un temps, vam poder ser germans. I dels bons.

